

Pastýřský list k zahájení synodální cesty

Drazí bratři a sestry,

minulou neděli zahájil papež František při slavné bohoslužbě v Římě synodální cestu církve. Dnes na jeho přání zahajují ve všech katedrálách světa tuto cestu biskupové. Oč jde? Církev potřebuje reformu, či uzdravení a oživení. Důvody nemusíme hledat dlouho. Stačí se podívat kolem sebe a vidíme jich dost. Co chybí našim farnostem, aby byly rostoucím společenstvím, které vydává přesvědčivé svědectví o Kristu, který nás vykoupil a učinil novým stvořením? Co chybí našim rodinám, aby byly živou církví v malém? Co musíme dělat, abychom uměli předávat víru dalším generacím, aby nám nechyběli kněží, abychom přispěli k rozvoji křesťanské kultury?

Papež František volá ke spolupráci všechny, protože všichni jsme spoluodpovědní za církev. Nechce, aby synoda pracovala jako nějaká konference a vydala další učební dokument, který skončí v knihovně, ale abychom s obnovou církve začali hned. To způsobí naše správné vykročení na synodální cestu, která nás začne proměňovat. Papež nám klade otázky a čeká odpovědi, které mají být společným dílem.

Proč společným? V současné době jsme nemocní individualismem. Žijeme a myslíme příliš sami, proto nedáváme dostatečnou příležitost Duchu Svatému, aby z nás budoval živé společenství církve. Společná odpověď nevznikne prosazením názoru, který překřídí druhé, ani demokratickým hlasováním, kde se prosadí většina. Jde především o společné naslouchání Duchu Svatému.

Jakou to chce metodu? Prvním krokem je vlastní ztišení a pokorné naslouchání. Miluji toho, kdo mluví, a proto mu neskáču do řeči, ale nechám ho domluvit. Když mluví, nepřipravuji si svou odpověď, ale i když má jiný názor, hledám v jeho názoru semena pravdy. Nechci ho ubýt argumenty, ale spolu s ním chci dojít k dojrání v pravdě. Kdo mluví, miluje ty, kteří poslouchají, proto jsou jeho slova upřímná a laskavá. Tato vzájemná láska je podmínkou každého plodného dialogu proto, že je znamením otevřenosti Duchu Svatému, který je láska. Pokud ho necháme milovat v našich srdcích, můžeme doufat, že nás povede a dá nám dar moudrosti. Chceme-li správně poznávat Boží vůli, musíme být pokorní, protože jen pokora očišťuje naše názory a pocity. Podmínky správného poznávání nám ukazuje Písmo svaté.

Abychom mohli bezpečně poznávat Boží vůli v jednotlivých situacích, je třeba: Odmítat ducha světa. Mít odvahu být jiní. Nejde o uzavření se světu, ani rozhodnutí dělat všechno naopak než svět, ale být od světa svobodný, nezávislý. „*Nepřizpůsobujte se tomuto světu, ale změňte se, obnovte svoje smýšlení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží, co je dobré, bohulibé a dokonalé*“, (Řím 12,2) píše sv. Pavel Římanům.

Musíme naslouchat hlasu Ducha Svatého ve svém nitru, ne touhám těla, čímž se nemyslí jen sex či chuť k jídlu a pití, ale především pohodlnost a lenost a další neřesti, k nimž vede život podle těla. Galaťanům Pavel radí: „*Žijte duchovně a nepropadnete*

žádostem těla.“ (Gal 5,16) Do naslouchání Bohu vstupuje celý člověk, nejen rozum, celý člověk se svou dlouhodobou zkušeností života podle těla či ducha. Připomeňme, že Pavel vyjmenovává plody, jaké nese život podle těla nebo podle Ducha. Prvním plodem života podle Ducha je láska, postoj lásky, která hledá skutečné dobro druhého.

Pavel píše Filipánům: „*A za to se modlím: Ať stále víc a více roste vaše láska a s ní i poznání a všestranný úsudek, abyste dovedli volit to lepší.*“ (Flp 1,9–10a) Předpokladem správného poznání je tedy láska, protože bez lásky vidíme zkresleně.

A Kolosanům píše, že o poznání Boží vůle je třeba se modlit, protože poznání Boží vůle je dar: „*...nepřestáváme se za vás modlit a prosit Boha, abyste dobře poznali jeho vůli...*“ (Kol 1,9) Důležitá je pro nás i zkušenost starozákonního proroka Daniela. Ten, když se modlí o dar poznání, dostane ho až po třech týdnech postu. Zjeví se mu anděl a říká: „*Od prvního dne, kdy ses rozhodl mít pochopení a pokořit před Bohem, byla tvá prosba vyslyšena a já jsem přišel kvůli tvým prosbám.*“ (Dan 10,12) Proč tak pozdě, když ho Bůh vyslyšel hned? Prorok musel v modlitbě a postu dozrát, aby správně porozuměl a dobře přijal poznání od Boha.

Drazí přátelé,

obnova církve začne v naší rodině, když začneme spolu mluvit tímto způsobem. Stejně tak to bude v našich farních radách, nebo mezi spolupracovníky. Pro mnohé to bude velká změna. Proto se nevzdávejme, když se nám to nepodaří hned, ale začněme pokorně znovu. Velké umění si žádá velké cvičení. Obnova církve začne ve farnosti, když začneme takto řešit farní problémy.

Konečné rozlišení – rozhodnutí udělá v modlitbě představený – farář ve farnosti, v diecézi biskup, v církvi papež. Každý přitom respektuje své kompetence a působení Ducha Svatého v dějinách. Představený se nepovyšuje nad společenství, protože je jeho součástí. Zároveň nesmí mít strach udělat rozhodnutí, které je v souladu s církví a uskutečňováním Božího slova v dané situaci.

Bratři a sestry,

začneme v rodinách, kde máme velkou příležitost k synodální cestě, protože máme vedle sebe člověka, kterého potřebuje každý, aby se díval skrze více očí, měl více úhlů pohledu, které potřebuje k lepšímu rozpoznávání Božího vedení. Máme někoho, s nímž můžeme zakoušet přítomnost Krista mezi námi, když se snažíme nezištně milovat. Zapojme se ve svých farnostech a spolu s kněžími hledejme v modlitbě uvedeným způsobem odpovědi na papežovy otázky. Každý, kdo se chce zapojit, se může přidat k farní radě, která je základní skupinou. Kde počet vzroste, rozdělíme se tak, aby ve skupině bylo nejvíc deset lidí. Uděláme novou zkušenost živého společenství v modlitbě a vzájemné lásce. Budeme mít podíl na oživení farnosti, v níž se uskutečňuje církev.

Váš arcibiskup Jan